

Intelligenzaktion. Oblicza zbrodni

Archiwalne dokumenty – oficjalne i tajne – nie pozostawiają żadnych wątpliwości

Archiwalne dokumenty – oficjalne i tajne – nie pozostawiają żadnych wątpliwości. Przypominamy poufną instrukcję Ministerstwa Oświecenia Narodowego i Propagandy Rzeszy dla niemieckich mass mediów z 24 października 1939 roku: „Dla wszystkich w Niemczech, aż do ostatniej dziewczki od krów [*Kuhmagd*], musi stać się jasne, że polskość równa się podczłowieczeństwu [*Untermenschentum*]. Polacy, Żydzi i Cyganie znajdują się na tym samym szczeblu ludzkiej niepełnowartościowości [*auf der gleichen unterwertigen menschlichen Stufe*]. Gdyby tego rodzaju tenor zniknął z niemieckiej prasy, a wobec polactwa [*Polentum*] znalazła zastosowanie zasada tolerancji, to w ciągu niewielu lat zostalibyśmy przez polactwo rasowo podminowani, co dla Niemczyzny [*Deutschum*] stanowiłoby niezwykle duże niebezpieczeństwo. Nie ma jednak powodu, aby publikować głębsze rozważania i artykuły przewodnie o braku kultury w Polsce i o polskim podczłowieczeństwie. Taki motyw przewodni powinien pobrzmiewać w sposób hasłowy i pojawiać się incydentalnie w postaci pojęć «polska gospodarka» [*polnische Wirtschaft*], «polski upadek» [*polnische Verkommenheit*] i podobnych, aż każdy Niemiec będzie miał utrwalone w podświadomości, że każdego Polaka – obojętnie czy to robotnika rolnego, czy intelektualistę – należy uważać za robactwo [*Ungeziefer*]”.

Polski naród miał zniknąć *en masse*, bez żadnego rozróżnienia na stany. Począwszy od inteligencji. Dla Niemców zniszczyć należało wszystko to, co polskie i wszystko co z polską kulturą kojarzone. Jedną z pierwszych decyzji okupanta było wysadzenie w powietrze pomnika Chopina w Łazienkach Królewskich... Zakazano edukacji. Zacierzowanie osiągnęło swój paroksyzm szybko. W planach hitlerowców rozważano również likwidację polskich ras psów.

Niniejszy numer „Teologii Politycznej Co Tydzień” *Intelligenzaktion: Oblicza zbrodni* przypomina mało znane sylwetki: Tadeusza *Teddy’ego* Pietrzykowskiego, słynnego nr 77 z opowieści Borowskiego „U nas w Auschwitz”, pięściarza i inteligenta, który przeszedł przez obozową gehennę dzięki sile woli i rąk. Znajdziemy również portret Witolda Hulewicza, przyjaciela epistolarnego Tomasza Manna, towarzysza Rainera Marii Rilkego w wędrówkach po szwajcarskich Alpach. Animatora życia kulturalnego Wilna. Jego oprawcy z pewnością gorzej od niego znali własną kulturę... Przystawimy również jak głęboko sięgały plany przemodelowania polskiego społeczeństwa, jakże dalekie od *wyśnionych rewolucji*.

Marcin Darmas

Eugeniusz Cezary Król: Nazizm wobec polskiej inteligencji

Maria Wardzyńska: Intelligenzaktion skierowana była przeciw wszystkim zaangażowanym społecznie

Jerzy Kopański: Niemieckie szaleństwo w praktyce

Paweł Rzewuski: Pierekowka Intelligenzaktion

Adalia Satalecki: Mogiła na cmentarzu w Palmirach

Marcin Darmas: Inteligent w Auschwitz z rękawicami na rękach

Dariusz Gawin: Przekleństwo 1709 roku. Czy Polacy mogą wybić się na podmiotowość?

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

**Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego**